

Výroční zpráva o činnosti školského zařízení

DDÚ Homole 90

Školní rok 2016/2017

Název zařízení: **Dětský diagnostický ústav, dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Homole 90**

Adresa zařízení: **Homole 90, 370 01 České Budějovice**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zřizovatel: **MŠMT, Karmelitská 7, Praha 1**

Identifikátor zařízení: **60076178**

Vedení školského zařízení:

Mgr. Vladimír Ira	ředitel
Bc. Renata Fenclová	zástupce ředitele pro DDÚ, statutární zástupce ředitele
Ing. Pavlína Sedláčková	provozně ekonomická vedoucí
Mgr. Petr Šulista	zástupce ředitele pro DDŠ Šindlovy Dvory
Mgr. Irena Bublíková	vedoucí SVP Strakonice
Mgr. Martin Dvořák	vedoucí SVP České Budějovice
Mgr. Jan Tůma	vedoucí SVP Český Krumlov

Adresy školského zařízení:

Pracoviště	e-mail	telefon
DDÚ Homole 90	reditel@dudhomole.cz	387203491
DDŠ Šindlovy Dvory 25	zast.rediteleds@dudhomole.cz	387 203116
SVP Strakonice, Ellerova 160	vedouci.st@dudhomole.cz	383324717
SVP Č. Budějovice, Dukelská 23	vedouci.cb@dudhomole.cz	386355888
SVP Č. Krumlov, Špičák 114	vedouci.ck@dudhomole.cz	380712426

[www.stánky: http://www.dudhomole.cz](http://www.dudhomole.cz)

1. Charakteristika školského zařízení

Zařízení je vřazeno do sítě škol, předškolních a školských zařízení, rozhodnutím MŠMT ze dne 18.8.2005, č.j. 26 463/05-25 s účinností od 1. září 2005.

Součástí školského zařízení:

Název součásti	Adresa	Kapacita
Dětský diagnostický ústav	Homole 90, České Budějovice	28
Dětský domov se školou	Šindlovy Dvory 25, České Budějovice	16
Středisko výchovné péče	Dukelská 23A, České Budějovice	16
Středisko výchovné péče	Špičák 114, Český Krumlov	ambulantní
Středisko výchovné péče	Ellerova 160 Strakonice	ambulantní
Základní škola	DDU, DDŠ, SVP Č. Budějovice	60
Školní jídelna	DDU, DDŠ	90

Dětský diagnostický ústav je koedukovaným školským zařízením pro výkon ústavní a ochranné výchovy a školským zařízením pro preventivně výchovnou péči s územní působností Jihočeský kraj a kraj Vysočina. Do DDÚ jsou přijímány děti podle § 2 odst. 3, 4 a 5 a § 7 odst. 1 zákona č. 109/2002 Sb., které plní povinnou školní docházku.

Plní úkoly diagnostického, výchovného, vzdělávacího, sociálního, terapeutického, organizačního a koordinačního charakteru. Těžištěm práce je poskytování speciálně pedagogické a pedagogicko psychologické komplexní péče ve věkovém spektru povinné školní docházky. Odborná pomoc je nabízena i rodičovské veřejnosti nebo dětem, o jejichž umístění požádaly osoby odpovědné za výchovu (v zákonem stanoveném rozsahu).

DDÚ metodicky spolupracuje s dětskými domovy ve spádové oblasti stanovené MŠMT ČR. Odborní pracovníci (speciální pedagogové – etopedi) pravidelně navštěvují jednotlivé dětské domovy a spolupracují při zpracování a vyhodnocování individuálních vzdělávacích programů umístěných dětí.

Dětský domov se školou (DDŠ) je jediným školským zařízením tohoto druhu v Jihočeském kraji. Jsou do něj umísťováni chlapci plnící povinnou školní docházku, u kterých byly diagnostikovány závažné poruchy chování. Plní úkoly vzdělávací, výchovné, terapeutické a sociální. Umístěným dětem je poskytováno plné přímé zaopatření.

Středisko výchovné péče (SVP) má pracoviště v Českých Budějovicích, Českém Krumlově a Strakonice. Plní úkoly zejména v oblasti sekundární prevence sociálně patologických jevů a poskytují ambulantní služby. SVP v Českých Budějovicích zajišťuje též internátní a celodenní služby až pro 16 ubytovaných klientů. Nedílnou součástí činnosti SVP je spolupráce se základními školami ve spádové oblasti jednotlivých středisek.

Základní škola (ZŠ) poskytuje základní vzdělávání žákům umístěným v DDÚ Homole, v DDŠ Šindlovy Dvory a v SVP České Budějovice.

Výroční zprávu zpracovává každá součást školského zařízení samostatně a jsou zveřejňovány v www. stránkách školského zařízení

Výroční zpráva Dětského diagnostického ústavu Homole 90 za školní rok 2016/2017

Statistika za školní rok 2016/2017

Ve školním roce 2016/2017 prošlo naším zařízením 91 dětí (36 dívek a 55 chlapců), z toho:

- 68 dětí na základě předběžného opatření Okresních soudů, z toho 18 dětí bylo z DD a ZDVOP
- 0 dětí na základě rozsudkem Okresních soudů o ústavní výchově
- 23 dětí na dobrovolný preventivní pobyt

V rámci doplnění komplexní diagnostiky a rediagnostiky prošlo naším zařízením celkem 18 dětí z DD a ZDVOP z celkového počtu přijatých.

Komplexní diagnostické vyšetření absolvovalo celkem **91** dětí, které byly rozmístěny takto:

- **48** dětí se vrátilo po ukončení diagnostiky **domů** (včetně zrušení PO), z toho **6 dětí** zůstává na dlouhodobém pobytu u rodičů a **2 děti** byly umístěny do zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy
- **38** dětí **umístěno** do zařízení ÚV
- **7** dětí zůstává umístěno v DDÚ do doby rozhodnutí soudu.

Statistika předběžných opatření za školní rok 2016/2017

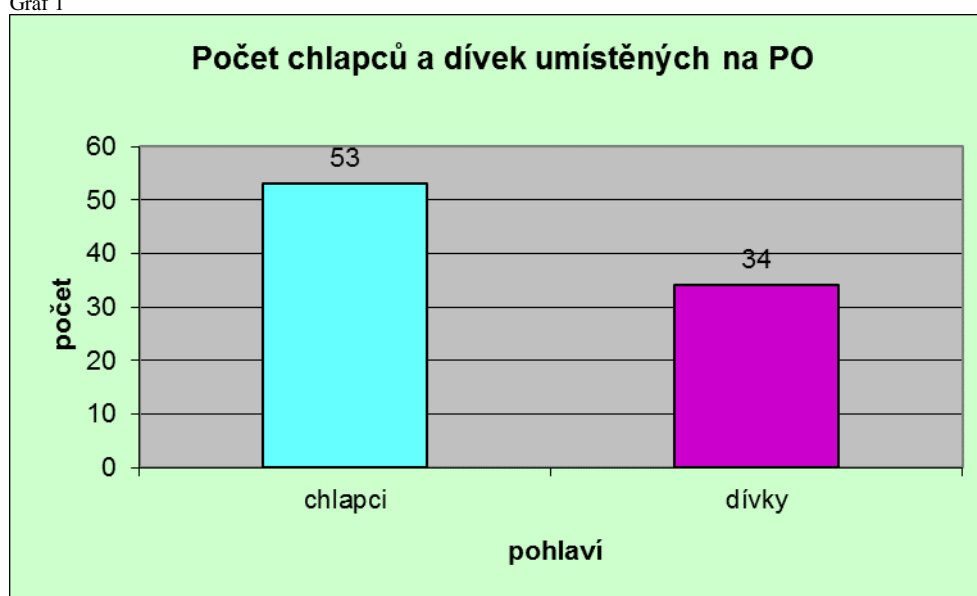
Počty přijatých dětí:

Z celkového počtu 91 dětí bylo přijato **68 dětí** na základě předběžného opatření. **19 dětí** bylo v evidenci již ve školního roku 2015/2016 (nástup do DDÚ v měsíci červenec, srpen).

Z celkového počtu 87 dětí přijatých na základě předběžného opatření bylo 7 dětí přijato z důvodu provedení rediagnostiky.

Na základě předběžného opatření bylo přijato 53 chlapců a 34 dívek

Graf 1

Věk dětí při nástupu:

Průměrný věk při nástupu dětí na diagnostický pobyt činil 14 let

Délka pobytu v DDÚ:

Průměrná délka vedení dětí ve stavu DDÚ činila **98 dní**

Důvody umístění:

Nejčastějšími důvody umístění dětí v DDÚ byly:

- poruchy chování (záškoláctví, nerespektování autorit, agresivita, útoky z domova, trestná činnost, autoagrese, užívání návykových látek)

17 dětí přijatých na základě předběžného opatření z DDÚ

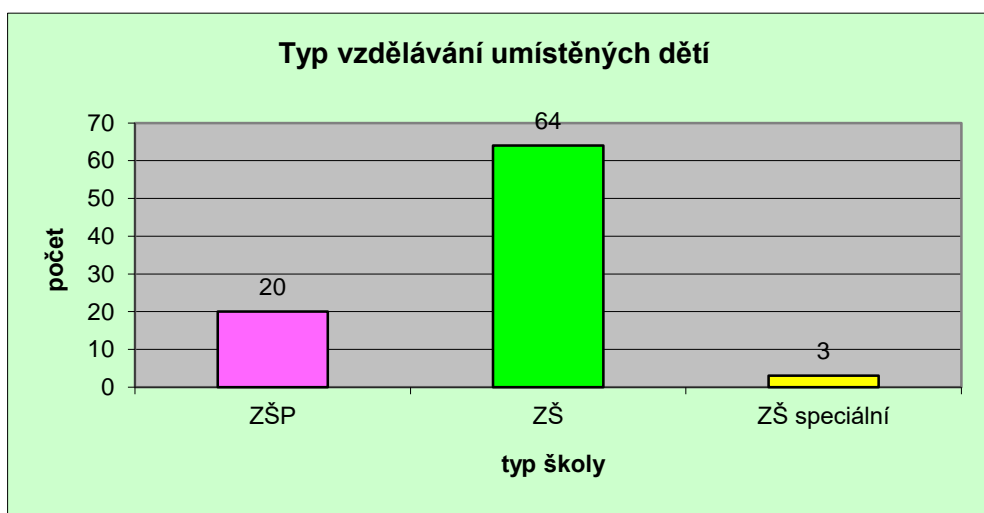
Vzdělávání dětí:

20 dětí přijatých na základě předběžného opatření bylo vzděláváno podle ŠVP pro základní vzdělávání – příloha pro mentálně postižené

3 děti přijaté na základě předběžného opatření bylo vzděláváno podle ŠVP pro ZŠ speciální

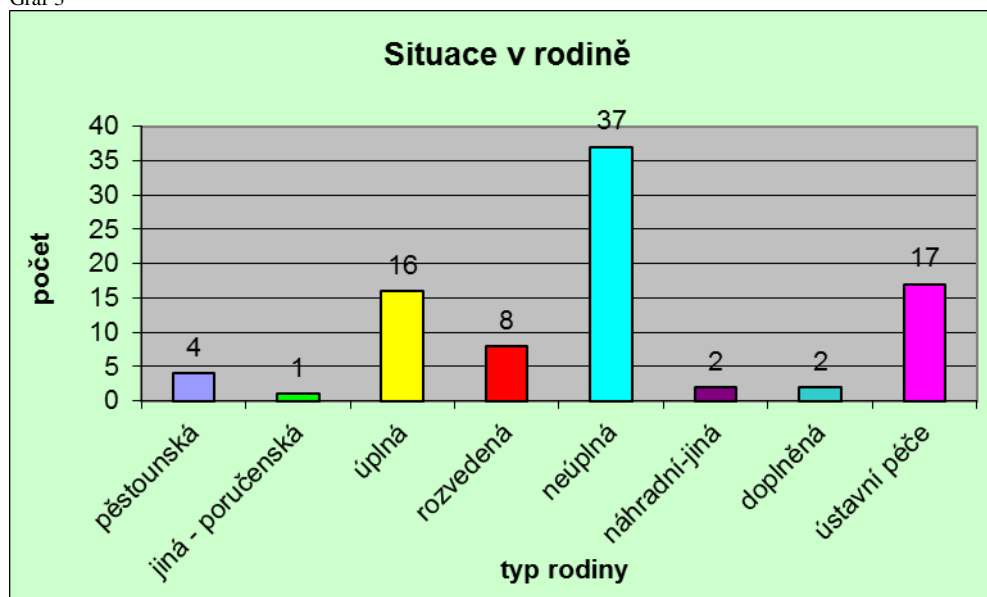
64 dětí přijatých na základě předběžného opatření bylo vzděláváno podle ŠVP pro základní vzdělávání

Graf 2

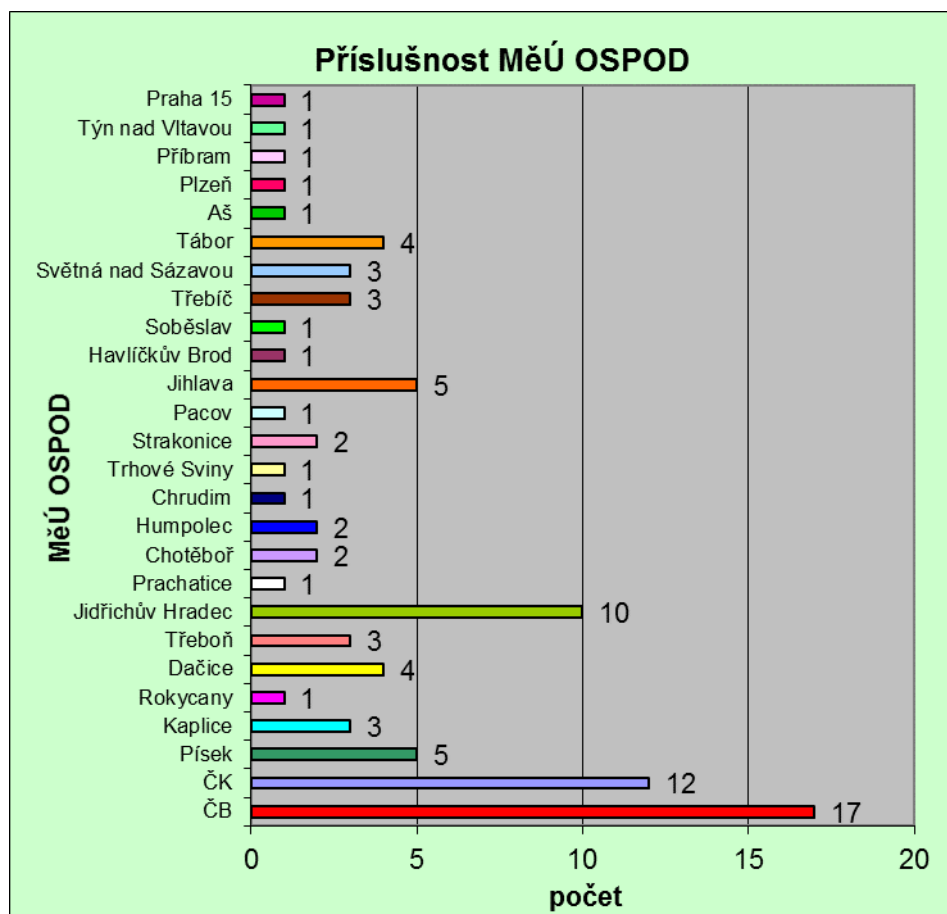
Rodinná situace dětí, umístěných do DDÚ na základě předběžného opatření:

Graf 3

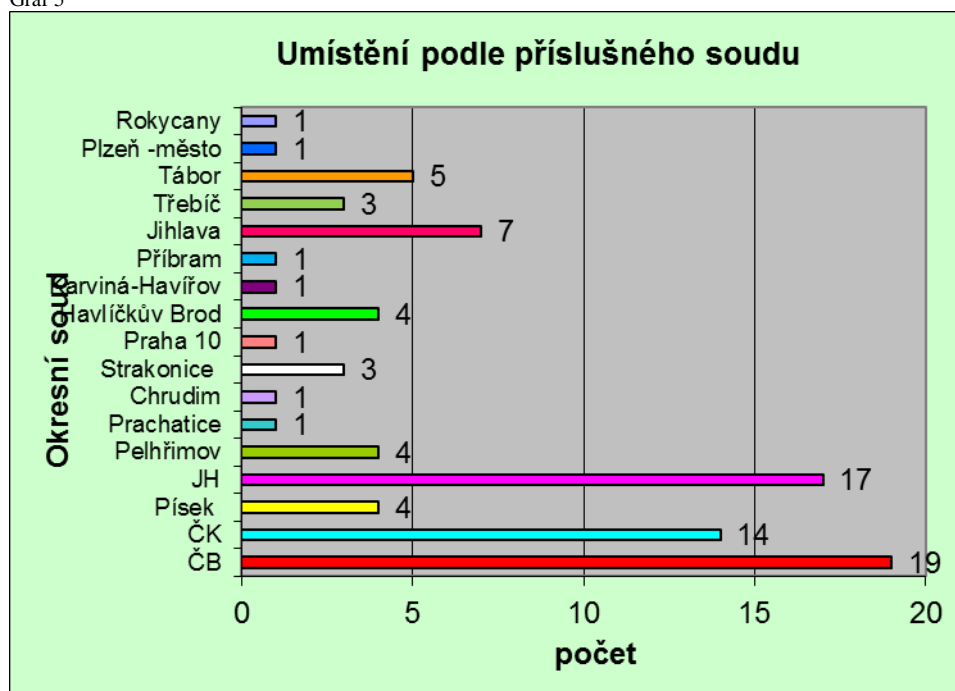
Počet umístěných dětí podle příslušných MěÚ:

Graf 4

Soudy, které rozhodovaly o umístění dětí:

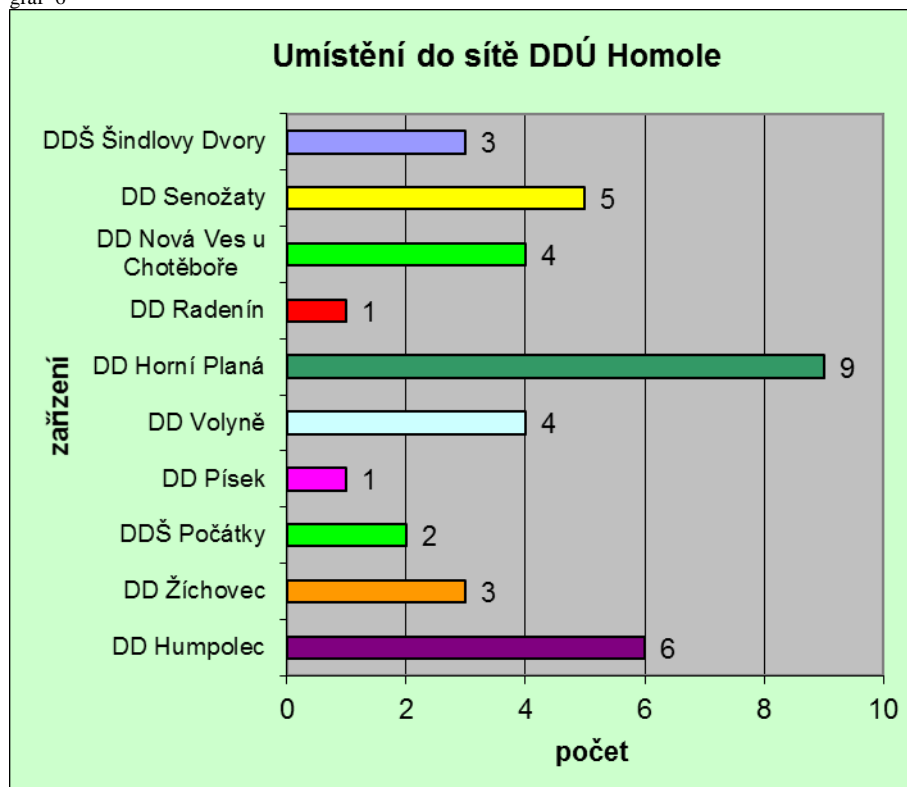
Graf 5

Počty rozmístěných dětí po ukončení diagnostického pobytu:

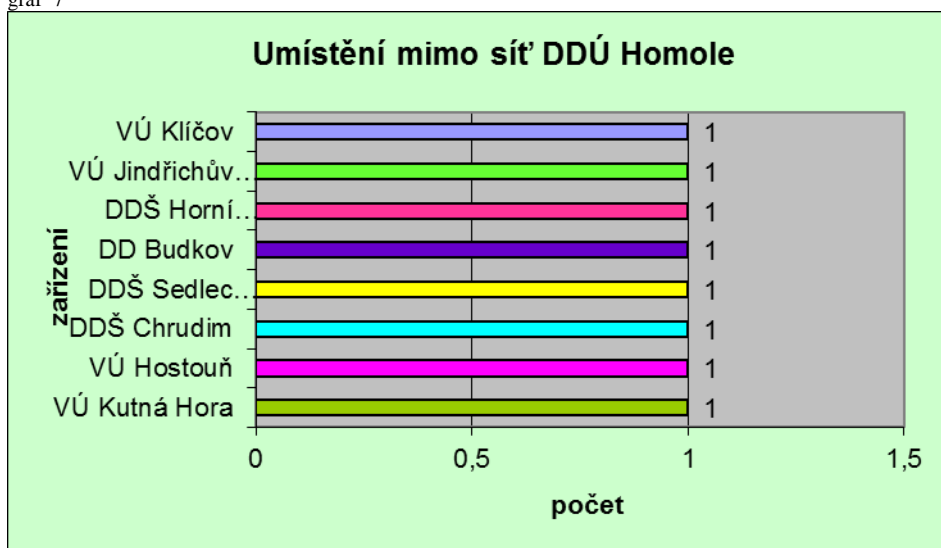
I. v síti DDÚ Homole

graf 6

II. mimo síť DDÚ Homole

graf 7

III. dlouhodobý pobyt v rodině

39 dětí se po ukončení diagnostického pobytu **vrátilo zpět do rodiny**, do ukončení řízení o další výchově. Z toho **5 dětí** bylo následně umístěno do zařízení pro výkon ústavní výchovy z důvodu selhání v rodinném prostředí.

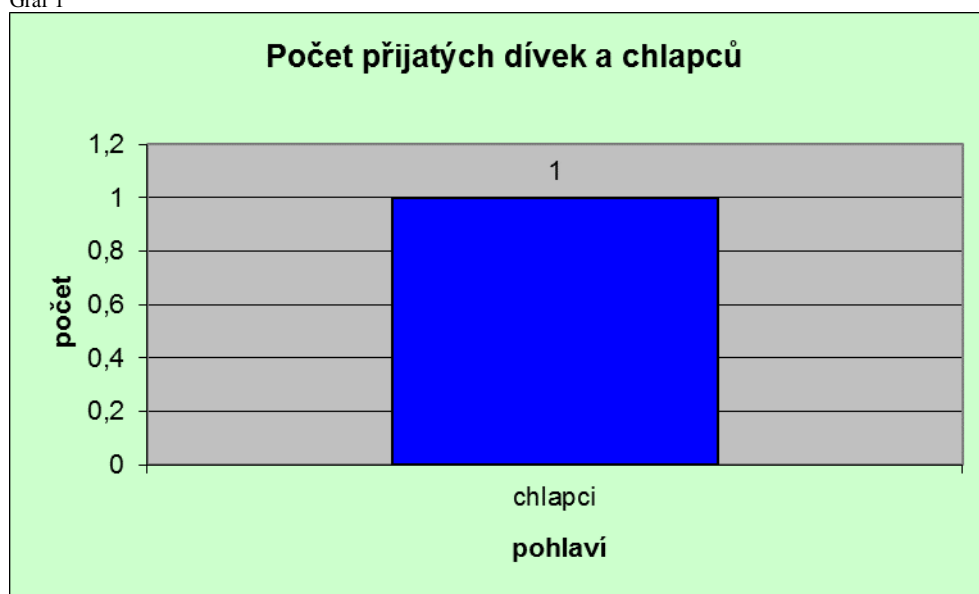
iv. **7 dětí** nebylo zatím umístěno z důvodu přijetí v době letních prázdnin a z důvodů administrativních úkonů

Statistika soudem nařízené ústavní výchovy za školní rok 2016/2017

Počty přijatých dětí:

Z celkového počtu 91 dětí nebyly přijaty žádné děti na základě nařízené ústavní výchovy, **1 chlapec** bylo v evidenci již ve školního roku 2015/2016 (nástup do DDÚ v měsíci červenec) Žádné dítě přijaté na základě soudem nařízené ústavní výchovy nebylo z DD nebo ZDVOP.

Graf 1

Věk dětí při nástupu:

Průměrný věk při nástupu dětí na diagnostický pobyt činil **14 let**

Délka pobytu v DDÚ:

Průměrná délka pobytu v DDÚ činila **113 dní**

Důvody umístění:

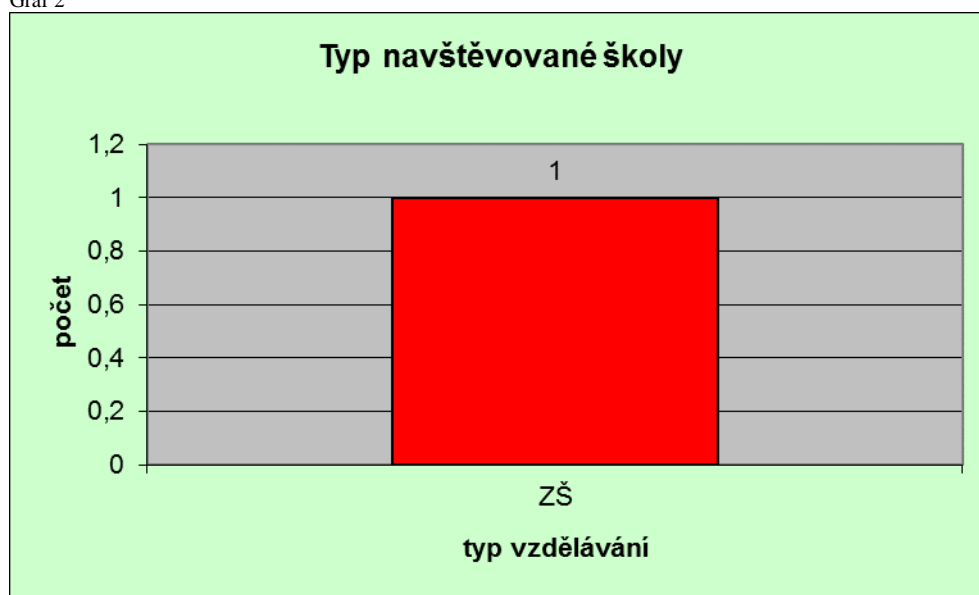
Nejčastějšími důvody umístění dětí v DDÚ byly:

- poruchy chování (záškoláctví, nerespektování autorit, agresivita, útěky, zneužívání návykových látek, autoagrese)

Vzdělávání dětí:

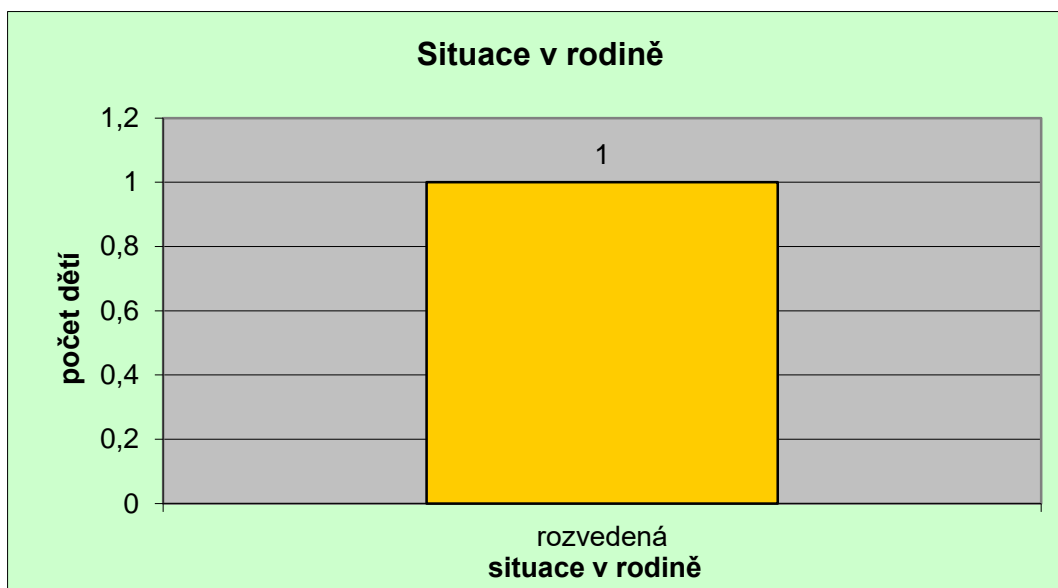
1 dítě přijatých na základě soudem nařízené ústavní výchovy navštěvovalo **ZŠ**

Graf 2

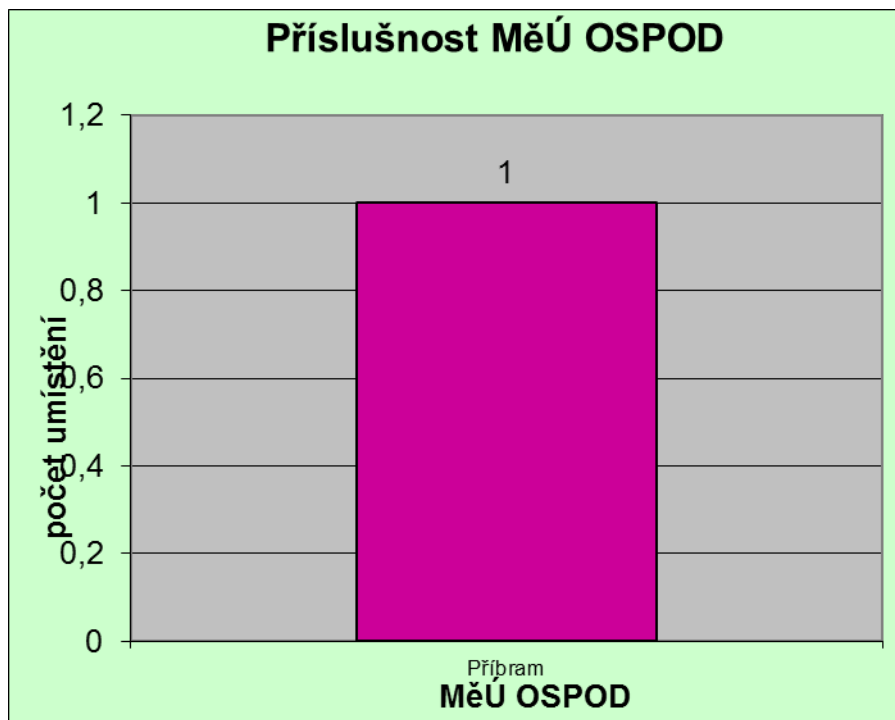
Rodinná situace dětí, umístěných do DDÚ na základě soudem nařízené ústavní výchovy:

Graf 3

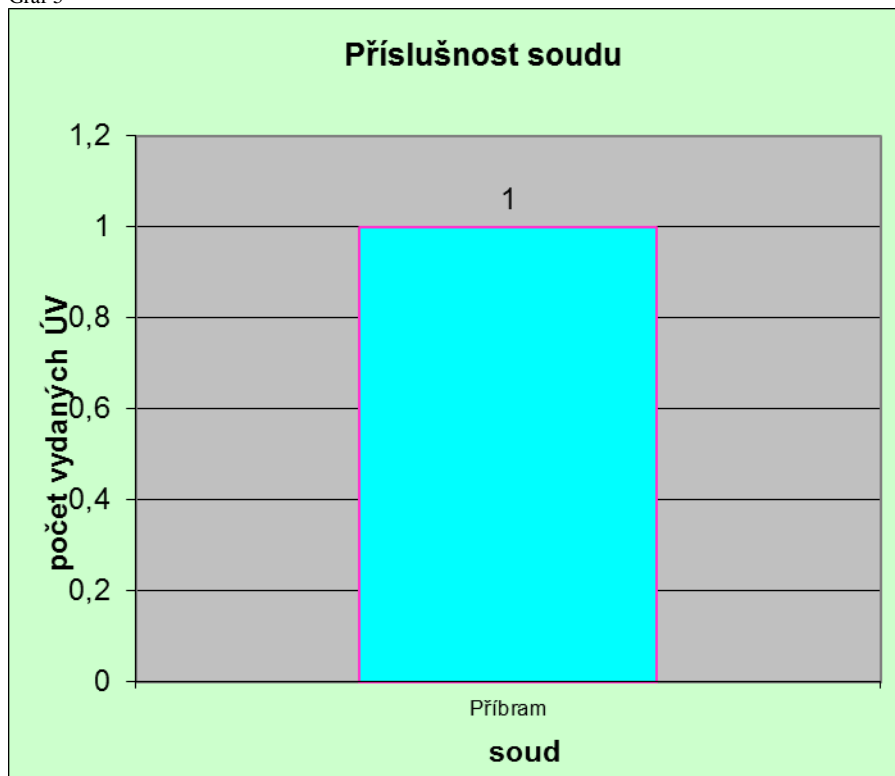
Počet umístěných dětí z jednotlivých MěÚ:

Graf 4

Soudy, které rozhodovaly o umístění dětí:

Graf 5

Statistika preventivně výchovných pobytů za školní rok 2016/2017

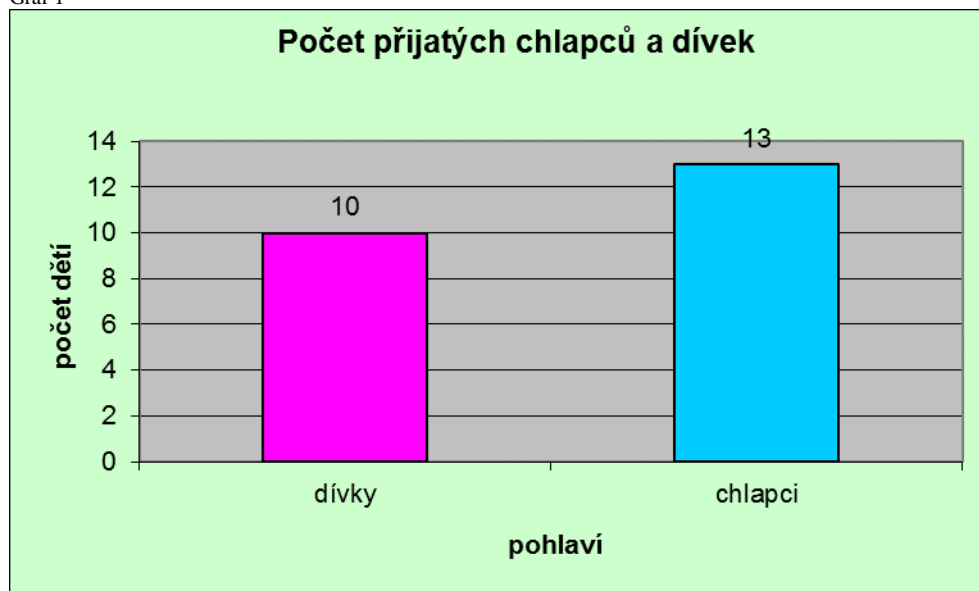
Počty přijatých dětí:

Z celkového počtu **91 dětí** bylo přijato **23 dětí** na dobrovolný pobyt.

Z počtu 23 dětí bylo na dobrovolný pobyt přijato **13 chlapců** a **10 dívek**

Z celkového počtu 23 dětí přijatých na základě dobrovolného pobytu byla **1 rediagnostika**

Graf 1

Věk dětí při nástupu:

Průměrný věk při nástupu dětí na diagnostický pobyt činil **13 let**

Délka pobytu v DDÚ:

Průměrná délka pobytu dětí v DDÚ činila **52 dní**

Důvody umístění:

Nejčastějšími důvody umístění dětí v DDÚ byly poruchy chování (záškoláctví, nerespektování autorit, agresivita, útoky z domova, zneužívání návykových látek, poruchy chování ve škole, trestná činnost)

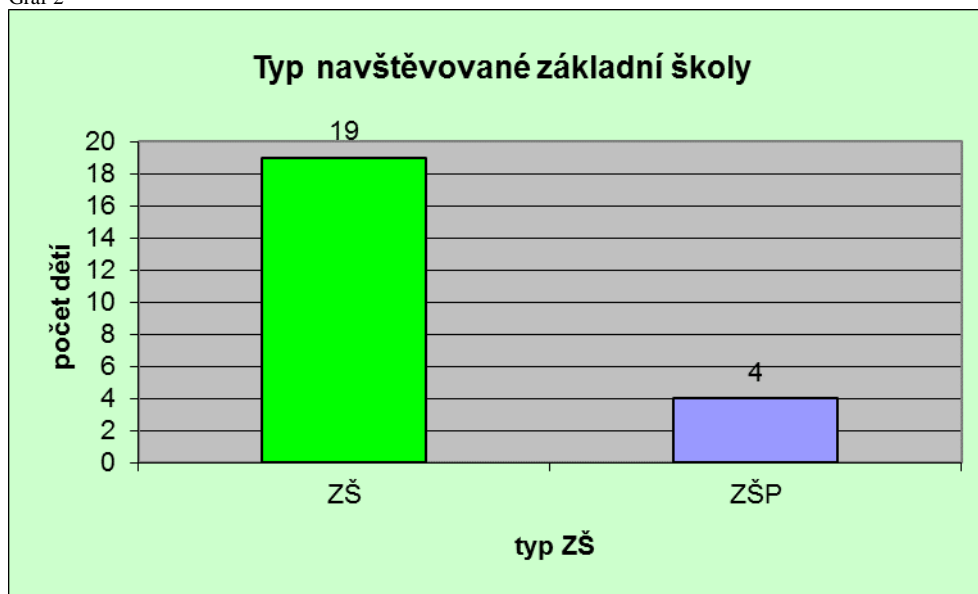
1 dítě přijaté na preventivně výchovný pobyt z DDÚ krátkodobě **uteklo**.

Vzdělávání dětí:

4 děti přijatých na preventivně výchovný pobyt byly vzdělávány podle ŠVP – příloha pro LMP

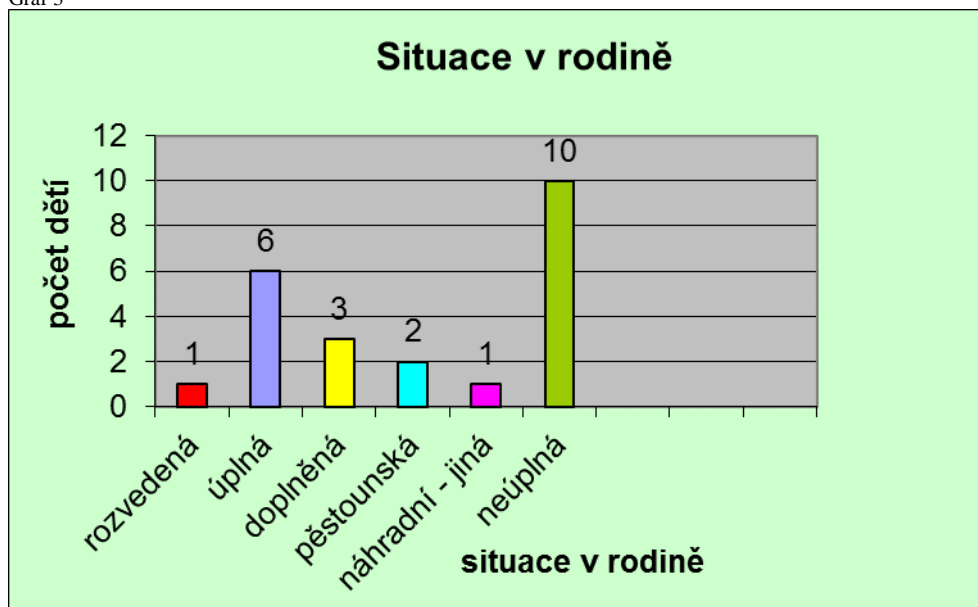
19 dětí přijatých preventivně výchovný pobyt bylo vzděláváno podle ŠVP pro ZV

Graf 2

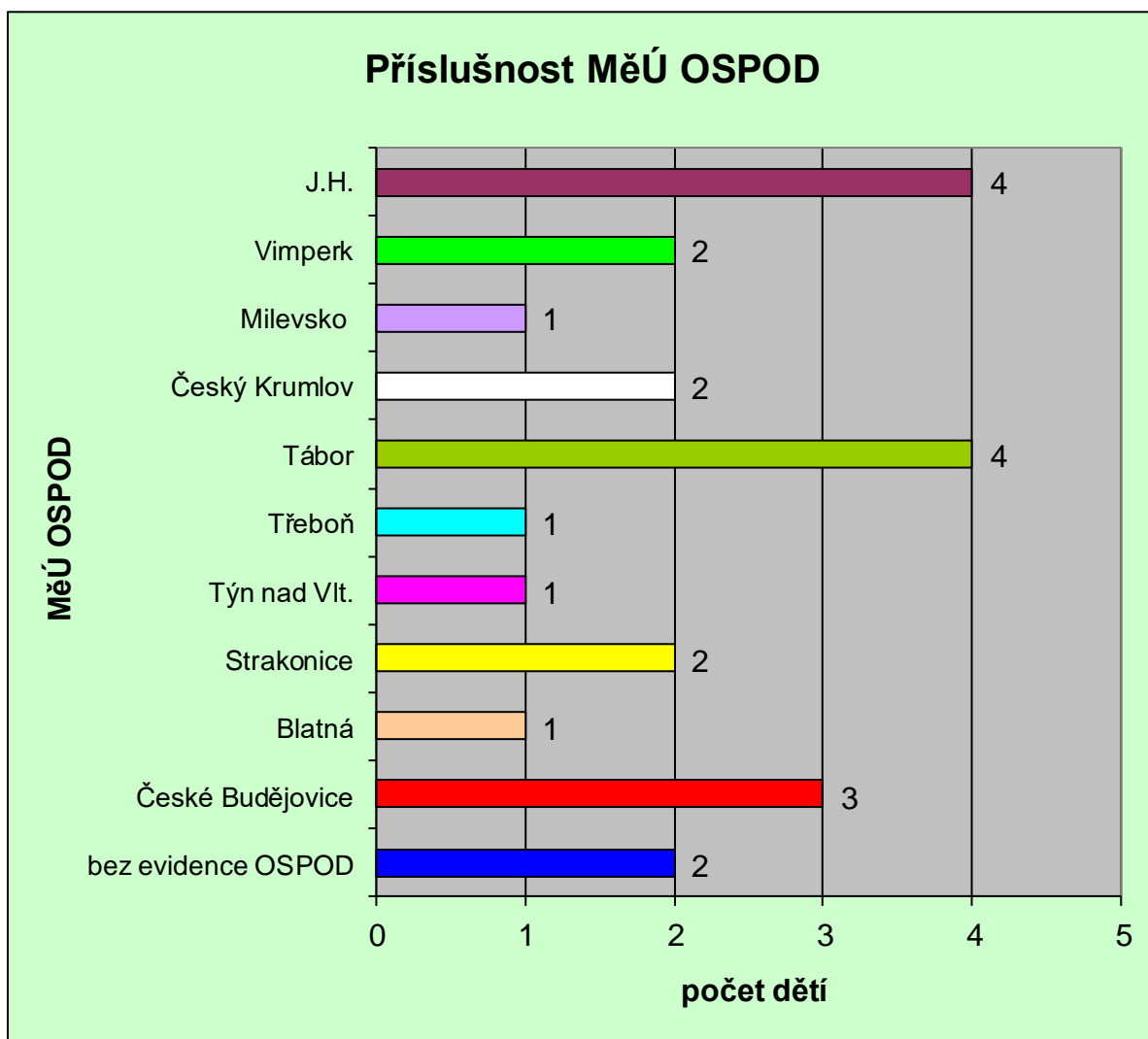
Rodinná situace dětí, umístěných do DDÚ na dobrovolný pobyt:

Graf 3

Počet umístěných dětí z jednotlivých MěÚ:

Graf 4

Soudy, které rozhodovaly o umístění dětí:

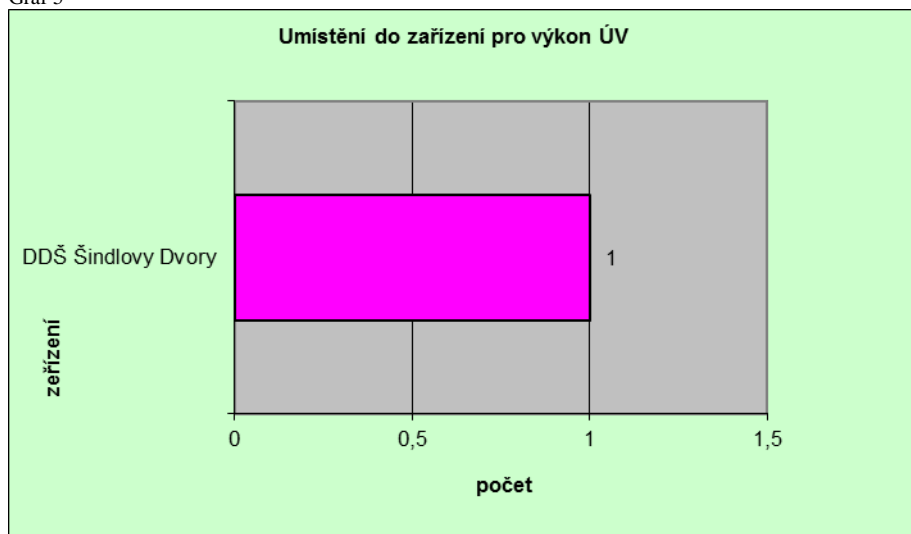
o umístění dítěte na preventivně výchovný pobyt do DDÚ Homole nerozhodoval žádný Okresní soud

Počty rozmístěných dětí po ukončení diagnostického pobytu:

22 dětí se po ukončení pobytu vrátilo zpět do péče rodičů nebo osob odpovědných za výchovu

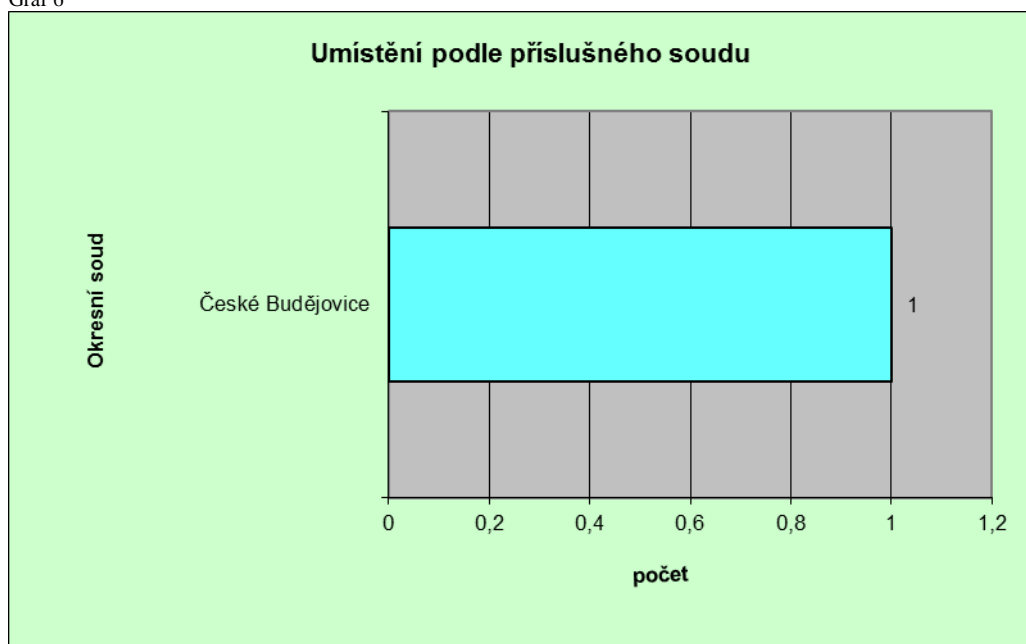
1 dítě přijaté na preventivně výchovný pobyt bylo po ukončení pobytu umístěno do zařízení pro výkon ústavní výchovy

Graf 5

O umístění dětí přijatých na dobrovolný pobyt rozhodoval OS dle příslušnosti

Graf 6

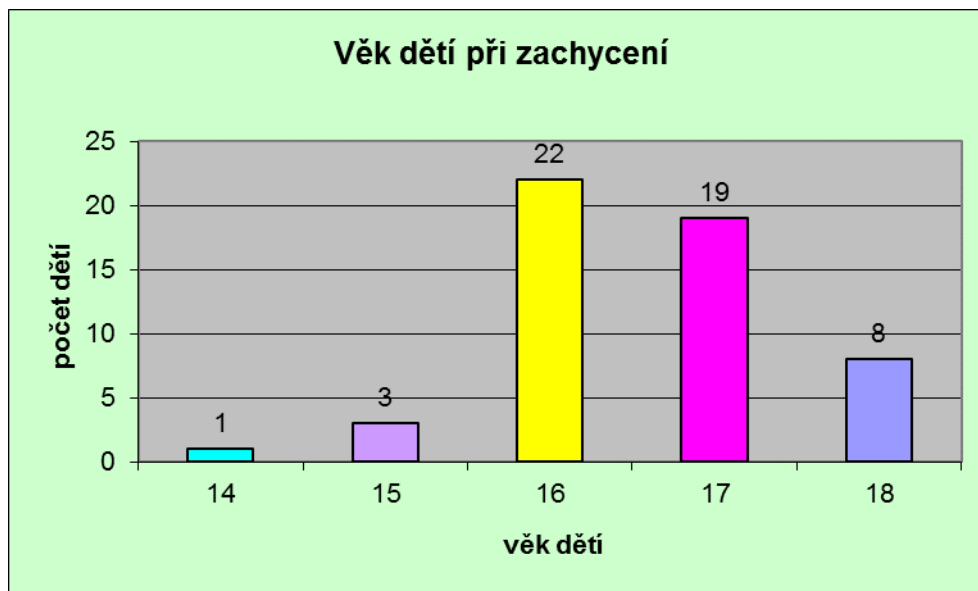

Statistika umístění dětí zadržných na útěku za školní rok 2016/2017

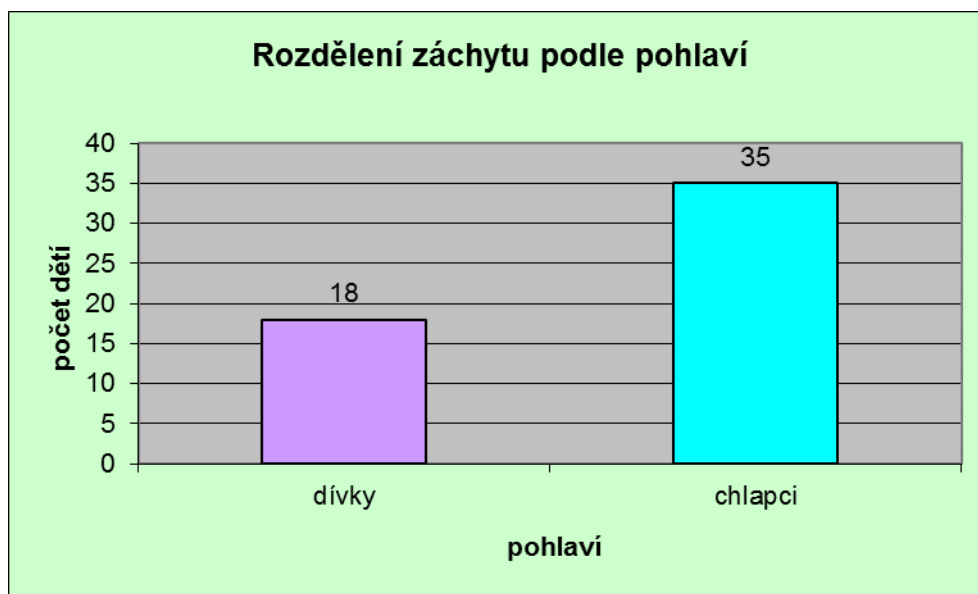
Ve školním roce 2016/2017 bylo na záchytné pracoviště DDÚ přijato **53 dětí**

Průměrný věk dětí zadržných na útěku činil 16 let

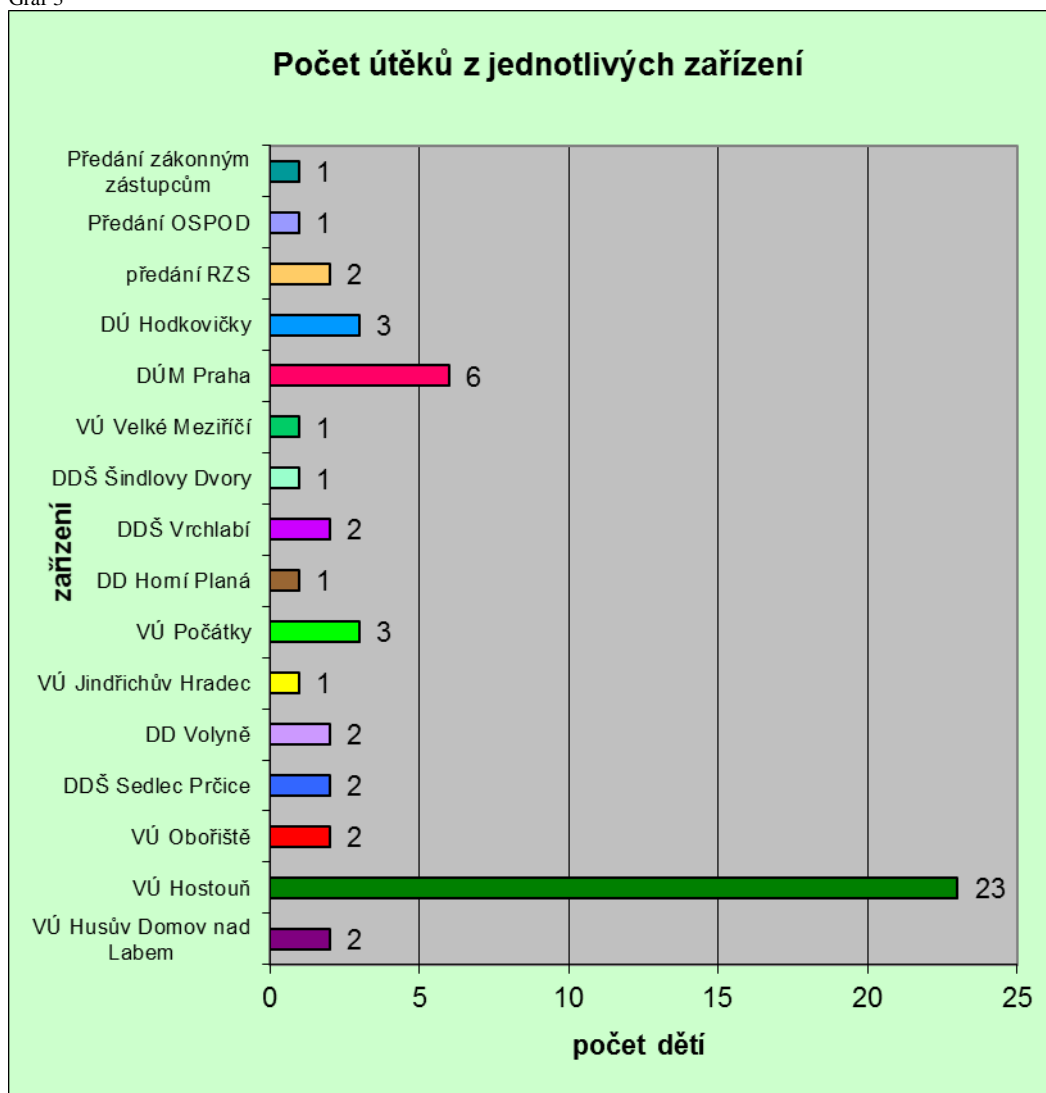
Graf 1

Graf 2

Graf 3

3. Hodnocení preventivně výchovné péče realizované v DDÚ Homole ve školním roce 2016/2017

V souladu s platnou legislativou poskytoval i v tomto školním roce Dětský diagnostický ústav Homole dětem s problémy v chování a jejich zákonným zástupcům odbornou, preventivně výchovnou péči. Preventivní péčí se dle zákona rozumí poskytování speciálně pedagogických a psychologických služeb.

Tato péče je indikována u dětí s rizikem vzniku poruch chování a také dětem s již rozvinutými projevy poruch chování a negativními jevy v sociálním vývoji.

Preventivně výchovná péče (dále jen PVP) je poskytována na základě smlouvy mezi diagnostickým ústavem a osobami odpovědnými za výchovu za úplatu, dle platných směrnic. Je-li rodina v hmotné nouzi je možné po domluvě s příslušným úřadem práce (ve spolupráci s OSPOD) uhradit náklady spojené se stravováním dítěte a poplatkem za lůžko prostřednictvím poskytnutí mimořádné jednorázové dávky (v plné, nebo i částečné výši) určené přímo k rukám DDÚ Homole.

Cílem nabízené preventivně výchovné péče je zjištění rozsahu, typu a stupně maladaptivního (nepřizpůsobivého, sociálně nežádoucího) chování, s nastartováním pozitivní, žádoucí změny v chování dítěte, se stanovením efektivních způsobů další intervence, s nastíněním strategie řešení problémů, s minimalizací negativních následků, s úsilím podpory rodičovských kompetencí a školní úspěšnosti žáka. Preventivně výchovnou péči lze hodnotit jako účinný nástroj předcházení soudnímu umístění dětí do zařízení pro výkon ústavní výchovy. Proto stále dochází k nárůstu žádostí osob odpovědných za výchovu o tuto službu.

Ve školním roce 2016/2017 absolvovalo PVP 23 dětí, což je 25 % z celkového počtu 91 dětí, které fyzicky prošly DDÚ Homole. Oproti minulému roku je to úbytek o 4 %.

Přesto **nemohlo být vyhověno 17 žádostem** o preventivně výchovnou péči z důvodu naplněnosti zařízení dětmi přicházejícími rozhodnutím soudu (tzv. usnesením o předběžném opatření).

Tři preventivně výchovné pobyty (poskytované žákovi pátého, šestého a žákyni 8 ročníku) musely být v polovině pobytu dokonce přerušeny (potažmo ukončeny) z důvodu nezbytné nutnosti umístit na takto uvolněné místo děti přicházející do DDÚ soudně (jež mají ze zákona v umístění přednost)

Od poloviny měsíce května 2017 tedy nebyly do konce školního roku (06/2017) z důvodu naplněnosti kapacity zařízení již žádné PVP realizovány.

Žádosti o preventivně výchovnou péči byly odkazovány na SVP Č. Budějovice nebo na realizování od září 2017.

Bohužel od září 2017 se také žádné předem avizované a rodinám dětí s problémy přislíbené pobyty již neuskuteční, neboť nebyla legislativně prodloužena výjimka pro diagnostické ústavy, která tuto žádanou službu a odbornou péči umožňovala zařízením nabízet a poskytovat.

Z celkového počtu dětí na preventivně výchovném pobytu bylo:

13 chlapců /**10** dívek

19 dětí bylo žáky **základní školy** /**4** děti byly žáky **základní školy praktické** (vzdělávání podle RVP pro děti s MR)

8 dětí bylo žáky prvního stupně základní školy/ **15** žáků 2. stupně základní školy

3 děti PVP na žádost rodičů nedokončily (z toho se dvě sestry se vrátily během 3 měsíců zpět do DDÚ rozhodnutím soudu pro recidivu výchovných obtíží).

3 dětem z důvodu naplněnosti zařízení preventivní pobyt předčasně ukončen, přičemž jedno dítě se v rodinném prostředí nedočkalo pokračování preventivní péče (plánované od září) a pro okamžitou závažnou recidivu problémového chování byla nařízena ústavní výchova

1 dítě pro nespolupráci v DDÚ s předčasně ukončeným pobytem (závažné porušení pravidel PVP a demotivovanost ke spolupráci)

6 dětí se i přes poskytnutou PVP opět ocitlo v řešení svých výchovných problémů, ale tentokrát již prostřednictvím soudního opatření, neboť veškerá preventivní péče se mýjela účinkem, tj došlo k nařízení ústavní výchovy s přímým umístěním dítěte **z rodiny do dětského domova** nebo do dětského domova se školou. V těchto případech byly poruchy chování velmi závažného charakteru, s nedobrou prognózou a očekáváním rychlé recidivy selhání v domácím prostředí (viz kazuistika níže).

5 dětí a zákonných zástupců využilo i po ukončení PVP možnosti ambulantní následné postpéče, poskytované po dohodě dle potřeby rodině (podrobně viz níže).

Struktura preventivně výchovných pobytů:

O možnostech nabídky preventivně výchovné péče pobytovou formou jsou zákonní zástupci informováni většinou pracovníky OSPOD, dále prostřednictvím internetových stránek DDÚ Homole a stále častěji se na nás obrazejí rodiče na základě dobré zkušenosti svých známých. Po obdržení písemné žádosti (elektronicky, poštou, vyplněním v našem zařízení) jsou rodiče i

s dítětem vyzvání ke vstupnímu ambulantnímu pohovoru s etopedem a sociální pracovníci, kde jsou jim sděleny veškeré informace k pobytu. Současně je zjišťována podrobná rodinná i osobní anamnéza dítěte, je vytýčena etopedická zakázka, stanovena pravidla spolupráce s rodiči i dítětem. Zájemci jsou vždy provedeni zařízením pro odbourání nežádoucích předsudků a obav z našeho zařízení.

Po nástupu do zařízení je dítě v průběhu adaptačního období plynule a postupně seznamováno s novým prostředím, pedagogy i vrstevníky, pravidly a režimem. Již při nástupu dítěte je na základě vstupního pohovoru vytvořen pro každé dítě ve spolupráci se všemi odbornými pracovníky týmu Program rozvoje osobnosti, který je po celou dobu pobytu dítěte průběžně vyhodnocován a aktualizován. V průběhu celého pobytu je žákovi poskytována pravidelná individuální, výchovně vzdělávací, etopedická, psychologická a terapeutická péče, vycházející z kontextu výchovných obtíží dítěte, jejich analýzy a z aktuálních potřeb dítěte.

Odborná péče je poskytována dítěti ve výuce i při mimoškolních činnostech, při cílených motivačních rozhovorech, při intervenci v náročných životních situacích dítěte, při odborných psychologických a etopedických vyšetřeních s využitím projektivních technik, standardizovaných testů, scénotestu, techniky Sandspielu a široké škály expresivních přístupů. O veškerých aktivitách a projevech dítěte, spolupráci rodiny jsou všemi zainteresovanými odbornými pracovníky vedeny podrobné záznamy do jeho osobní dokumentace (prostřednictvím počítačového programu FOSTER). U dětí, které jsou již v evidenci OSPOD probíhá spolupráce s příslušnými pracovníky.

O průběhu pobytu dítěte jsou pravidelně a detailně informováni zákonní zástupci. Na závěr je pro rodinu vypracována komplexní závěrečná diagnostická zpráva a Programu rozvoje osobnosti. Rodině je nabídnuta možnost následné ambulantní péče.

Závěrečná diagnostická zpráva obsahuje:

- zprávu sociální pracovníce (souhrn osobní, zdravotní, školní a rodinné anamnézy)
- zprávu školy zaměřující se na školní výsledky a celkovou prosperitu žáka ve škole
- zprávu vychovatele popisující chování dítěte v mimoškolních činnostech
- zprávu psychologa
- zprávu etopeda s posouzením osobnostní zralosti dítěte zejména v oblasti emocionální, v oblasti sociability a morálního vývoje, odhad prognózy
- program rozvoje osobnosti dítěte, který obsahuje strategie řešení ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu

Z odborného hlediska je možné orientačně rozdělit závažnost maladaptivního chování dětí přicházejících na preventivně výchovné pobyty na dvě skupiny:

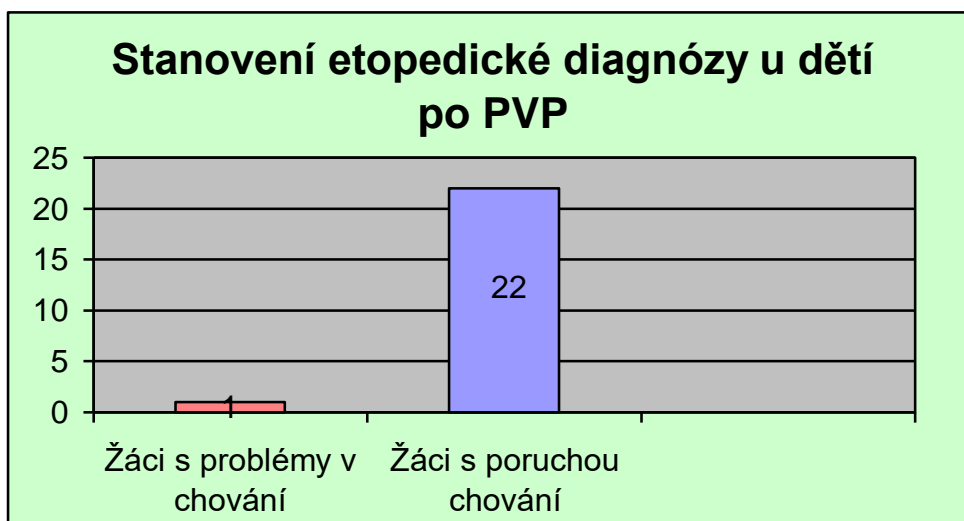
1) Žák s problémy v chování, s rizikovými projevy:

- o svých problémech ví, vadí mu, chtěl by je odstranit
- problémy jsou krátkodobé, mívají vývojové souvislosti
- žák normy nenarušuje vědomě
- nálepkou problémového žáka trpí
- k nápravě chování vedou cílená pedagogická opatření
- žák je v riziku vzniku poruchy chování

2) Žák s poruchou chování:

- není s danými společenskými normami v konfliktu, má své vlastní nežádoucně pozměněné normativy, které se prohlubují a fixují
- nepocítuje vinu ve vztahu k důsledkům vlastního jednání
- normy porušuje dlouhodobě
- náprava vyžaduje speciální péči

Etopedické diagnostické závěry po ukončení PVP: Graf 1

Pouze u jedné dívky (žákyně 1.tř/2. rokem PŠD) byly diagnostikovány problémy v chování, tj. jednalo se o dívku v riziku vzniku poruchy chování.

Právě těmto dětem, je preventivně výchovná péče primárně určena, má největší smysl, dobré výsledky.

Tyto děti přicházejí k preventivně výchovné péči ve správný čas, porucha chování není ještě rozvinuta, nevhodné chování není ještě pevně fixováno do osobnostní struktury osobnosti.

Při správné intervenci a aplikaci cílených výchovných opatření, lze nežádoucí projevy v chování dítěte eliminovat a nahradit společensky přijatelnými vzorci.

U 22 žáků byla již diagnostikována rozvinutá porucha chování (s různým stupněm závažnosti).

O poruchách chování se hovoří, trvá-li nepřiměřené, neobvyklé, rušivé, obtěžující či ohrožující chování déle než 6 měsíců, chování dítěte se vymyká z přiměřeného chování daného pro příslušný věk a sociokulturní prostředí.

Dítě není schopno respektovat normy chování na úrovni odpovídající jeho věku nebo na úrovni rozumových schopností, normy nepřijímá, ignoruje, nepocituje vinu. Presentuje se opakujícími a trvalými projevy disociálního, vzdorovitého a agresivního chování, je narušena socializace (tj. schopnost začlenit se do společnosti). Vývojová specifika morálního vývoje směřují nežádoucím směrem, prohlubují se, směřují k antisociálnosti. Péče o děti s masivně rozvinutou poruchou chování vyžaduje speciální odbornou pedagogickou péči směřující k sublimaci společensky nepřijatelného chování. Poskytování takovéto péče je často za hranicemi možností rodiny a běžné školy. Je proto víc než nutné poskytovat odbornou pomoc a péči dětem včas.

Poměr dětí v riziku a dětí s rozvinutými poruchami v chování (tj. 1:22) jasně naznačuje, že je nutné poskytovat odbornou, cílenou preventivně výchovnou péče dětem co nejdříve.

KAZUSITKA: Chlapec 3. tř/3. rokem PŠD

Důvody přijetí: Chlapec přijat do zařízení na základě žádosti matky, která jako důvody přijetí ve vstupním pohovoru uvedla problémové chování syna doma i ve škole. Doma ji syn neposlouchá, odsekává jí, zasekne se a neudělá, co má, nechce po sobě uklízet. Vzteká se, bouchá a kope do věcí, hází vzteky věcmi. Dělá scény, že mu matka ubližuje, v afektu do ní strčí, kopne, lže. Ve škole dle matky neposlouchal paní učitelku, odmítal chodit do školy, utíkal ze školy, důvodem dle matky mohlo být i to, že se mu děti posívají, asi jednou se tam dle ní strkal s jinými dětmi.

Školská etopedická diagnostika: **Chlapec s poruchou chování** s agresivním chováním na podkladě osobnostních zvláštností ve smyslu disharmonického vývoje osobnosti (citová plochost, sebestředná orientace, potřeba ovládat, explozivita) v kontextu insuficientní výchovy matky bez pevně nastavených pravidel, hranic, požadavků, ale i adekvátní osobní dostupnosti, emoční podpory, a porozumění vývojovým potřebám chlapce, v minulosti chlapec s negativní zkušeností násilí v rodině.

Závěry a doporučení:

Částečný pozitivní posun je patrný u chlapce v oblasti některých základních hygienických, sebeobslužných, pracovních i primárních společenských návyků. Bohužel stále vážne dovednost náhledu na vlastní chování, nepodařilo se zafixovat veškeré primární žádoucí sociální dovednosti ve vztahu k vrstevníkům i adekvátní respekt k dospělým osobám obecně. Funkce svědomí nerozvinuta, narušen mravní hodnotový systém, oslabena vůle, ochota ke změně, chybějící motivace.

Chlapec se po ukončení preventivního pobytu v DDÚ vrátil zpět do péče matky. Výchova chlapce se jeví ale jako náročná a vyžadující bezpodmínečně plnou zaangażovanost osob primárních vychovatelů, důslednost v pravidlech, dohledu, vedení, kontrolu, ale i láskyplnou osobní péči. Zde se však jeví dalším rizikovým faktorem selhávající péče matky. Riziko recidivy a prohlubování výchovných obtíží je ve stávajícím disfunkčním rodinném systému značné. V rodině chybí větší směřování, kvalitní vzory vhodné k nápodobě, touha něco změnit ve prospěch dítěte.

Pro podporu sociálních dovedností chlapce doporučena docházka do ambulantních, terapeutických vrstevnických skupin ve SVP.

Z katamnézy: Do měsíce po návratu do rodiny závažná recidiva problémového chování chlapce s prohlubující se závažností, chlapec selhávající péčí matky ohrožen na řádném vývoji. Rozhodnutím soudu proto chlapec umístěn přímo do dětského domova rodinného typu.

Spolupráce se zákonnými zástupci v průběhu poskytování preventivně výchovné péče:

V průběhu pobytů dětí v DDÚ Homole je maximální měrou podporována a rozvíjena **spolupráce našeho pracoviště s rodinou žáka** (ať již umístěného do našeho zařízení dobrovolně na PVP, či rozhodnutím soudu). Samozřejmostí jsou pravidelné osobní konzultace etopedů (klíčových pracovníků) s osobami odpovědnými za výchovu (nejčastěji v rámci návštěv dětí a při víkendových odjezdech, po domluvě i jindy). Pouze u rodin s obtížnou dopravní dostupností (z finančních či jiných důvodů) jsou tyto konzultace z části nahrazovány pravidelnými telefonickými zprávami, popř. emailovou korespondencí. Je maximálně podporován kontakt dítěte s jeho rodinou (osobní, telefonický, poštovní, emailový, mimořádné a plánované návštěvy, celodenní víkendové vycházky s rodinou, víkendové pobyty doma).

Po absolvování adaptační fáze jsou doporučovány a realizovány pravidelné víkendové pobyty dětí doma s cílem posílit vztahy v rodině, ověřit si proces jejich napravování (v návaznosti na cílenou intervenci prováděnou v rámci společných konsultačních sezení), prověřit schopnost rodiny aplikovat doporučené výchovné postupy, nastavit nová, efektivnější pravidla soužití i vyzkoušet ochotu dítěte je v domácím prostředí respektovat.

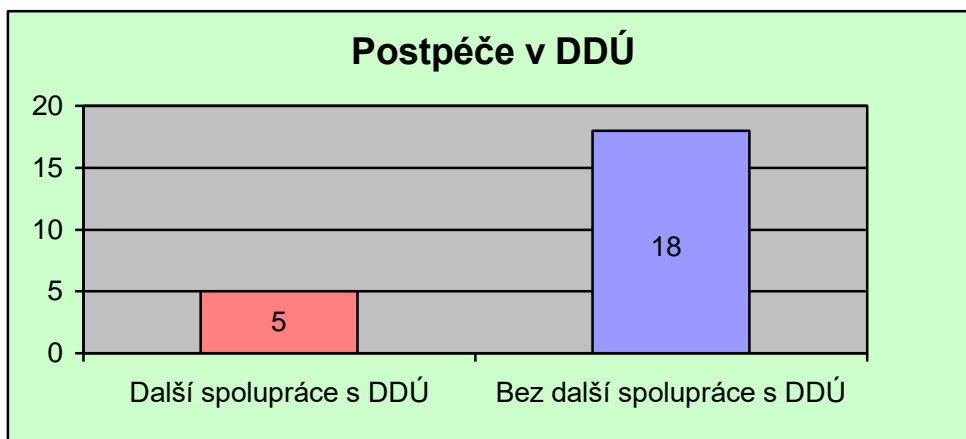
Následná dobrovolná ambulantní spolupráce rodiny s DDÚ Homole i po ukončení preventivně výchovné péče je rodiči rozdílně přijímána. Část rodičů o ni sama žádá, následnou péči vnímá jako účinnou podporu setrvání dítěte v pozitivní změně, jiní rodiče o spolupráci nestojí. Frekvence a typ následné spolupráce je odvislá i od vzdálenosti bydliště dítěte od DDÚ, pracovní vytíženosti rodiny.

V případě, kdy je dojezdnost na ambulantní konzultace nad možnosti rodiny a ta má zájem o další spolupráci, jsou často rodině doporučována naše další ambulantní pracoviště (SVP

Strakonice, Č. Krumlov). Nově se objevuje spolupráce prostřednictvím elektronické pošty. Častěji se jedná o drobné rady, doporučení k aktuálním výchovným prohrěškům dětí, směřování k další odborné pomoci. Možnou spoluprací je pak i zopakování dobrovolné, preventivně výchovné péče.

Následnou podporu využívají i děti samé, kdy mají možnost, kdykoli se po ukončení pobytu v DDÚ, obrátit s aktuálním problémem, prostřednictvím telefonu či emailem na svého etopeda. I takto je možné předcházet vyhocení konfliktů či jiných problémových situací v rodině, ve škole nebo v blízkém okolí žáka.

Následná spolupráce rodičů a dětí po ukončení DPVP: Graf 2

5 zákonných zástupců dětí pokračovalo ve spolupráci s DDÚ Homole i po ukončení PVP a návratu dítěte zpět do rodiny (formou ambulantních návštěv v DDÚ ve 3-6-8 týdenním intervalu, popř. v případě akutních problémů ihned). Ambulantní následná péče je pak s ohledem na legislativní rámec ukončována současně s ukončení povinné školní docházky. Rodiny bývají odkázány na následná zařízení (např. diagnostické ústavy pro mládež). Potvrzuje se, že o další provázení bývalých klientů i po ukončení pobytové péče je mezi motivovanými dětmi a jejich rodiči zájem, ale zejména je zde viditelný pozitivní prodloužený efekt absolvovaného pobytu.

18 zákonných zástupců a dětí po ukončení pobytu a návratu zpět domů **neprojevilo zájem o následnou spolupráci**. Nejčastěji rodiče odmítají nabídku další spolupráce z důvodu špatné dojezdnosti rodiny (pro velkou vzdálenost od zařízení, z důvodů časové a finanční nákladnosti). Těmto rodinám je pak nabízena možnost další odborné pomoci co nejbližší jejich místu bydliště (nejlépe prostřednictvím našich dalších odborných zařízení – středisek výchovné péče, popř. z řad dalších státních institucí i neziskových organizací).

Další skupinu tvoří rodiče, kteří nemají zájem o žádnou formu následné pomoci. Jedná se převážně o rodiny, které k preventivně výchovné péči nepřistupovali s osobní motivací a byli k pobytu tzv. „dotlačeni“ orgány státní správy zajišťujícími péči a dohled nad ohroženými dětmi.

Následná dobrovolná spolupráce je nabízena v obdobném rozsahu i rodinám dětí, které prošly našim zařízením rozhodnutím soudu a vracejí se domů na tzv. „podmínku“. I zde je ambulantní docházka významným pomocníkem před selháním dítěte po návratu do původního prostředí. Celkem využilo této možnosti 7 rodičů.

Terapeutické skupiny v DDÚ Homole ve školním roce 2016/2017:

Terapeutické skupiny jsou stabilním nástrojem odborné péče poskytované v DDÚ Homole. Terapeutické skupinové aktivity probíhají v již zaběhlém a osvědčeném režimu, pod vedením speciálních pedagogů – etopedů a koterapeutů vychovatelů jednou týdně, v trvání 1,5 hodiny. Skupiny zůstávaly otevřené pro nově příchozí i odchozí.

Obecné cíle skupinových terapeutických setkání:

- zaměření se na problematické interpersonální vztahy dítěte k okolí, na jejich identifikaci, nápravu
- rozvoj schopností dítěte správně interpretovat vnější situace, reálné dění, uvědomění si vlastní odpovědnosti, zkušenosti, sdílení zkušenosti druhých
- kultivace emocionálních projevů nácvikem přijatelných mechanismů uvolňování (se zaměřením se na silné emoce a prožitky)
- nácvik technik zaměřených na snižování emoční vulnerability (zranitelnosti), zvyšování tolerance stresu, dovednosti zvládání zátěže
- rozvoj schopnosti empatie, kooperace, anticipace s cílem zabránění sociálního vyloučení
- podpora sebeúcty, zdravého sebevědomí, rozvoj schopnosti sebereflexe, sebehodnocení
- nácvik relaxačních technik s cílem odbourávání nežádoucí tenze

Zaměření a obsah terapeutických skupin:

1. terapeutická skupina: Mgr. Radomila Vebrová

Skupina je určena pro žáky 1.-5. ročníků, obsah skupiny vychází z aktuálního dění na výchovné skupině, individuálních problémů, nálad, konstelací mezi dětmi. Jsou využívány různé techniky práce s dětmi - pohyb (spontánní i řízený), pohybová imaginace, relaxační techniky, kreativní výtvarné, hudební, literární či happeningové činnosti, techniky rozvíjející schopnosti logického myšlení, soustředění, komunikace, verbální i nonverbální techniky, technika komunitního kruhu a další činnosti zaměřené na zvládání projevů ADHD.

2. terapeutická skupina: Mgr. Radek Tušl

Skupina určena pro žáky 6.-7. ročníků. Zaměřuje se zejména na nácvik sociálních dovedností, prosociálního chování, zvládání konfliktů, jejich řešení, rozvoj empatie, asertivního jednání, prevenci užívání návykových látek.

3. terapeutická skupina: Mgr. Jitka Lidralová

Skupina určena pro žáky 8.-9. ročníků, se zaměřením na kultivaci projevů v chování, eliminaci nežádoucích stereotypů, prevenci rizikového závislostního chování, sexuálně rizikového chování, pohlavního zneužívání, záměrného sebepoškozování, prevence páchaní trestné činnosti, informovanost v oblasti právní odpovědnosti.

Terapeutické skupiny vedou k harmonizaci vztahů na skupině, uvolnění nahromaděného napětí efektivní, přijatelnou cestou a nenásilným nácvikem společensky akceptovatelného chování a vyjadřování vlastních emocí. V bezpečném prostředí pak děti mohou poznávat samy sebe v interakci s okolím, sdílet s ostatními své i jejich příběhy a čerpat z nich případná poučení. Práce ve skupině umožňuje dětem orientovat se v rizikových celospolečenských jevech, ukazuje kde a jak hledat další pomoc, osvědčené způsoby zvládání náročných situací a řešení problémů.

5. Oblast výchovy v DDÚ ve školním roce 2016/2017

V tomto školním roce v oblasti mimoškolní výchovy nedošlo k významným změnám. Mimoškolní výchova probíhala na výchovných skupinách typu rodinných buněk po vzoru mimoškolní výchovy v dětských domovech rodinného typu (ačkoli dětským diagnostickým ústavům zákon tuto povinnost neukládá).

Každá rodinka má svůj pedagogický tým, skládající se ze dvou denních vychovatelů (se zachováním rodinného modelu muž/žena) a asistentů pedagoga pro zajištění večerních, nočních a ranních režimů, kteří úzce spolupracují a tím se velmi zkvalitnily vztahy dětí a pedagogů. Pobyt dětí ve skupině vytváří větší pocit jistoty, bezpečí, příslušnosti k někomu a někam, což vede k psychické pohodě a stabilizaci dětí při jejich pobytu v našem zařízení.

Organizace mimoškolní činnosti:

Ve výchovné činnosti se vychovatelé zaměřovali na tyto aktivity:

- každá výchovná skupina je svébytnou jednotkou, s originálním rukopisem jednotlivých vychovatelů, kteří svou kreativitou spolu s dětmi dovytvářeli vybavení, výzdobu, atmosféru a zázemí jednotlivých skupin
- vybudování vlastního systému péče o svěřené prostory, výzdobu, oblečení.
- do činnosti skupin bylo zařazováno větší množství organizačních a praktických pracovních činností (vaření, příprava jednoduchých pokrmů, každá skupina si zajišťovala vlastní praní a žehlení prádla, úklidy prostor skupiny).
- volný pohyb dětí po jejich skupině, monitoringu chování dětí ze stran vychovatelů, diferenciací činností, apod.
- vychovatelé zajišťovali v nepřímé práci vybavení dítěte ošacením po jeho příjmu do našeho zařízení, také s dětmi připravovali a balili věci na víkendové, prázdninové odjezdy a přebírali dle šatních lístků při ukončení pobytu dítěte ošacení zpět do skladu VS

Výchovná a diagnostická činnost:

Všichni vychovatelé pracovali podle školního vzdělávacího programu pro mimoškolní výchovu. Výchovná činnost směřovala do oblastí jazykové výchovy a komunikace, aplikace matematiky do běžného života, do oblasti poznávání přírody, kultury, umění, upevňování zdraví, osvojování nových pracovních návyků, osvojování využívání techniky v běžném životě s cílem podpory a kultivace klíčových kompetencí vycházejících ze ŠVP.

Vychovatelé spolupracovali se všemi pracovníky DDÚ (psychology, speciálními pedagogy, asistenty, učiteli) při každodenních konzultacích, při předávání informací o dětech, při řešení náročných situací. Systematickým pozorováním dětí vychovatelé shromažďují podklady pro zpracování závěrečné diagnostické zprávy vychovatele. Zde se zaměřují na podrobný popis chování dítěte při mimoškolních činnostech, na pozitivní změny v chování, osvědčené výchovné postupy a doporučení pro další práci s dětmi v rodině i v zařízeních pro výkon ústavní výchovy.

Samozřejmostí práce vychovatele je i úzká spolupráce s rodiči dětí ze skupiny a to v podobě organizace mimořádných návštěv, vycházek, podávání informací apod.

Hlavním úkolem úseku mimoškolní výchovy bylo zahájit a podpořit proces reedukace a resocializace dítěte, při jeho mnohdy prvním setkání se systémem ústavní výchovy. Vychovatelé se širokou nabídkou zajímavého programu snažili pomoci dětem změnit dosavadní zažitá nežádoucí stereotypy, zlepšit chování a naučit je trávit volný čas smysluplným, společensky přijatelným způsobem.

Zařazovány byly rovnoměrně veškeré výchovně-vzdělávací činnosti (pohybové, sportovní i rekreační aktivity, výtvarné a rukodělné činnosti, pracovní, hudební, dopravní, environmentální, multikulturní výchova, společenská výchova, rodinná výchova).

V rámci volnočasových aktivit děti navštívily pod vedením vychovatelů tyto zajímavé akce: Babí léto v DD Žichovec, Nejlepší koncert na Včelné (koncert ZUČ DD), návštěvy divadel, Budějcké Thálie, turistika k významným přírodním a kulturním památkám našeho kraje – Kletř, vrchol Kluk, památky Třeboňska, Českého Krumlova, J. Hradce atd.. Letošní školní rok se děti zúčastnily i akcí v ČB – Bamberiáda, Vánoční tvoření, Velikonoční tvoření, proběhlo několik školení dětí formou workshopů na téma bezpečnosti silničního provozu, školení první pomoci apod. Každý měsíc probíhaly v DDÚ projektové dny (např. lesní pedagogika, integrovaný záchranný systém, Český rok- zvyky a tradice-Advent, Velikonoce, Masopust. Děti zúčastnily i řady akcí a výstav mimo zařízení.

Jako pozitivní motivační prostředek se osvědčilo zařazování nadstandardních aktivit (plovárna, bowling, bruslení, in-line bruslení, divadelní a filmová představení, návštěva cirkusu, hvězdárny a planetária, oslava MDD aj.).

Zájmové kroužky zůstávají zpestřením výchovné činnosti a umožňují jednotlivým dětem výběr aktivity dle vlastních zájmů a preferencí, ale nabízejí i možnost vyzkoušet něco nového, s čím se dosud nesetkaly. Nabídka kroužků je pestrá a vychází z dovedností jednotlivých pedagogů.

Naše zařízení může nabídnout kroužek vaření, výrobu keramiky, základy sebeobrany a boxu, modelářský kroužek, sportovní aktivity – in line bruslení, cyklistika, florbal.

V letošním roce byly realizovány pravidelně ve středu.

Oslava Vánoc byla uskutečněna formou vánoční besídky se slavnostní večeří a posezením s koledami a vystoupením dětí před odjezdem na vánoční prázdniny. Při této příležitosti si děti rozdaly pozornosti a rozloučily se společně s dospělými s kalendářním rokem. Slavnostní ráz večera dává mnohým dětem možnost prožít vánoce v atmosféře klidu a pohody.

Také letos se na zajištění dáreků pro děti podílela agentura GOOD Agenci s.r.o Hluboká nad Vltavou, která díky sponzorství našich spoluobčanů pomohla sehnat nákladnější dárky pro naše děti.

Letní prázdninový provoz byl ve svém programu pestrý s nabídkou veškerých volnočasových aktivit výletů, koupání, sportování atd.. Po dobrých zkušenostech opět s rekreačním pobytem v DD Horní Planá se zaměřením na rekreaci, turistiku, poznáváním přírody.

Vychovatelé spolupracovali s etopedy i při vedení terapeutických skupin, na něž pak volně v odpolední výchovné činnosti navazovali, čímž efektivně přispívali k požadované terapeutické změně dětí.

V rámci komunitního systému vedení dětí vedli vychovatelé pravidelné čtvrtěční hodnocení, aktivně, avšak taktně podporovali spoluprávu dětí. Děti zasedaly pravidelně ve spoluprávě každé pondělí, kde se radily a shromažďovaly připomínky, dotazy, nápady, které pak každé úterý jednatel spoluprávy přednesl v k tomu určený čas p. řediteli a společně podiskutovali o realizaci požadavků, nápadů.

Jako každoročně se v zařízení oslavovaly svátky a narozeniny dětí. Děti dostaly dárky a na skupině se vždy zrealizovala oslava s občerstvením.

6. Personální zabezpečení činnosti DDÚ Homole

Personální obsazení DDÚ Homole je stabilizované, odpovídá potřebám umístěných dětí a legislativním požadavkům. Všichni pedagogičtí pracovníci mají požadované vzdělání. Další vzdělávání je zaměřeno na dlouhodobé sebezkušenostní sociálně terapeutické výcviky, na práci se skupinou, na zvládání agrese a další dovednosti a znalosti nezbytné pro práci s dětmi s poruchami chování.

Pracovní zařazení	Počet pracovních úvazků	Počet plně kvalifikovaných
speciální pedagog - etoped	3	3
psycholog	1	1
učitel	4	4
vychovatel (včetně vedoucí vychovatelky)	7	7
asistent pedagoga	6	6
sociální pracovnice	2	2

6. Inspekční a kontrolní činnost

V termínu od 23. 1. do 26. 1. 2017 proběhla ve školském zařízení inspekční činnost České školní inspekce. Po ukončení inspekční činnosti byla vydána inspekční zpráva čj. ČŠIC –

13/17-C. V závěrech inspekční zprávy jsou mezi zásadními klady uvedeny tyto skutečnosti: Od poslední inspekce došlo ke zkvalitnění programů rozvoje osobnosti dítěte v DDŠ Šindlovy Dvory, byly vymezeny konkrétní cíle a specifikace metod, postupů a podmínek podle povahy problému. Školské zařízení určilo každému dítěti klíčového pracovníka a písemně stanovilo jeho roli ve vztahu k naplňování potřeb dítěte.

Jako silné stránky ve školském zařízení byly vyhodnoceny kvalita a efektivnost práce etopedů v DDÚ Homole, pestrá a kvalitní nabídka volnočasových aktivit v DDŠ Šindlovy Dvory. Nedostatky byly zjištěny v práci s krátkodobými cíli v rámci programů rozvoje osobnosti v DDŠ Šindlovy Dvory a jejich implementace do týdenních plánů činnosti a zapojení psychologa do odborné práce s dětmi v rodinných skupinách DDŠ Šindlovy Dvory.

Na tyto oblasti byla bezprostředně po ukončení inspekce zaměřena činnost a v obou oblastech byla přijata efektivní opatření k odstranění. Ve stejném termínu proběhla též kontrola dodržování právních předpisů a veřejnosprávní kontrola. V rámci této kontroly bylo zjištěno porušení právního předpisu (Vyhláška č. 107/2005 Sb. o školním stravování. Zjištění se týkalo navýšení nákladů na nákup potravin při významných osobních příležitostech strávnicka v DDŠ Šindlovy Dvory. Potravinu k těmto příležitostem byly nakupovány vychovateli v rámci provozních výdajů rodinných skupin a nebyly nakupovány prostřednictvím školní jídelny. Tento nedostatek byl bezprostředně po ukončení kontroly napraven doplněním vnitřní směrnice o stravování a vnitřního řádu zařízení tak, aby potraviny byly vždy nakupovány a účtovány prostřednictvím školní jídelny, která vede evidenci těchto výdajů.

Datum zpracování výroční zprávy: 29. 9. 2017

Datum projednání na pedagogické radě: 10. 10. 2017

Podpis ředitele školského zařízení: Mgr. Vladimír Ira